

MEMO

aan	kopie aan	datum
Commissie Financiën en Beleidsuitvoering	Dick Kuiper, Matthijs Donker, Peter Donker	16 juni 2021
van	Team	bijlage(n)
Dagelijks bestuur (portefeuillehouder Erik Lievers, opsteller Jos Jogems)	-	-
onderwerp	kenmerk	
Recente besluitvorming over Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)	B2021/4230	

De afgelopen twee jaar heeft het dagelijks bestuur enkele standpunten ingenomen wat betreft de besluitvorming in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van Slibverwerking Noord-Brabant (SNB). In één enkel geval heeft het algemeen bestuur een besluit genomen aangaande SNB. In deze memo worden deze besluiten kort samengevat om overzicht te creëren.

Als eerste wordt opgemerkt dat SNB als doelstelling heeft om het zuiveringsslib op een duurzame wijze tegen zo laag mogelijke kosten te verwerken. Dit op basis van drie kernwaarden: samen (met de aandeelhouders en ketenpartners), circulair (balans tussen continuïteit in verwerking, verwerkingskosten en duurzaamheid (milieu en mens) centraal en betrouwbaar (afspraken nakomen en gebruik makend van bewezen technieken). De hieronder toegelichte besluiten zijn genomen om deze doelstellingen en kernwaarden te versterken en (nog) beter te verankeren.

Als tweede wordt opgemerkt dat In het Delegatiebesluit (artikel 2, derde lid) is bepaald dat het dagelijks bestuur het standpunt bepaald van het waterschap als het deelneemt in een rechtspersoon. Dus het dagelijks bestuur bepaalt het standpunt in de AvA van SNB. Portefeuillehouder Erik Lievers is binnen het dagelijks bestuur aangewezen om het standpunt van Vechtstromen te verwoorden in de AvA van SNB.

Besluit over kostenverdeling tussen de aandeelhouders (DB 19 november 2019)

De kosten voor de verwerking van een ton slib wordt bepaald door een aantal factoren, die voor de aandeelhouders niet gelijk was. Gevolg was dat iedere aandeelhouder een ander tarief kende en de tarieven onderling sterk verschilden. In opdracht van de AvA is daarom een nieuwe kostenverdeling opgesteld met een eenheidstarief voor alle aandeelhouders. De aandeelhouders Scheldestromen en Vechtstromen ondervinden in de eerste jaren financieel nadeel van een eenheidstarief. Daarom is voor die aandeelhouders een compensatie- en garantieregeling overeengekomen. Hierdoor is voor alle aandeelhouders de nieuwe verdeling in een tijdsbestek van 10 jaar kostenneutraal. Besluitvorming is een bevoegdheid van het DB.

Besluit over de governance structuur (DB 28 mei 2020)

Tot 1 juni 2021 bestond de Raad van Commissarissen (RvC) uit een onafhankelijk commissaris die de voorzitters rol vervulde en leverde iedere aandeelhouder een commissaris, zijnde een lid van het dagelijks bestuur van het waterschap. Een RvC heeft als taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Daarbij moet de RvC zich richten naar het belang van de vennootschap en die onderneming en dus niet naar het belang van de aandeelhouder. Gelet op voorgaande is het dus belangrijk om vanuit functiescheiding en te behartigen belangen ('Good Governance'), de vertegenwoordiging als aandeelhouder en de rol van commissaris te scheiden. Derhalve zijn drie onafhankelijke commissarissen, geselecteerd op kennis en ervaring, die sinds 1 juni 2021 de RvC bemensen. Op deze wijze wordt het eigenaarsbelang (AvA) gescheiden van het ondernemingsbelang (RvC).

Daarnaast is de stemverhouding in de AvA aangepast. Hiervoor zijn de statuten gewijzigd. Voor de besluiten is geen 95% meerderheid meer nodig. De stemverhouding is zodanig aangepast dat:

- voor belangrijke besluiten unanimititeit nodig is;
- voor overige besluiten een gekwalificeerde meerderheid van drie vierden (3/4) of gewone meerderheid van 51% nodig is.

Besluitvorming is een bevoegdheid van het DB.

Besluit over zelfstandige externe financiering (besluit DB 28 mei 2020)

Investerings door SNB werden met name gefinancierd door de aandeelhouders door middel van het beschikbaar stellen van agio naar rato van het aandelenbezit. De financieringslasten hiervan drukten direct bij de aandeelhouders en vielen buiten de begroting van SNB. Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van externe, eigen financiering door SNB. Door eigen financiering aan te trekken door middel van geldleningen ontstaat bij SNB een duidelijke scheiding tussen risicodragend en vreemd vermogen, en worden de financieringslasten (rentekosten) opgenomen in de verwerkingskosten. De Nederlandse Waterschapsbank (NWB) heeft aangegeven SNB leningen te willen verstrekken als de aandeelhoudende waterschappen garant staan voor de aflossing en verschuldigde rentebetalingen. Als tegenprestatie voor deze garantiestelling verstrekt SNB aan de aandeelhouders het recht van hypotheek op haar slibverbrandingsinstallatie. De aandeelhouders hebben hiermee ingestemd en eind 2020 heeft SNB externe financiering aangetrokken en is een deel van de agio versneld terugbetaald aan de aandeelhouders. Besluitvorming is een bevoegdheid van het DB.

Besluit over SNB aanwijzen als Dienst van Algemeen Economisch Belang (Besluit AB 1 juli 2020)

Een door de aandeelhouders gegarandeerde lening van de NWB stelt SNB in staat vreemd vermogen aan te trekken tegen gunstigere voorwaarden dan dat zij zelfstandig had kunnen verkrijgen op de kapitaalmarkt. Hierdoor is er sprake van staatssteun. Staatssteun is in principe verboden. Een uitzondering op het verbod tot het verlenen van staatssteun is een zogenaamde Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Nationale en decentrale overheden hebben van de Europese wetgever een ruime bevoegdheid gekregen om activiteiten aan te wijzen die zij van algemeen economisch belang beschouwen. Na inwinnen van extern deskundigen advies is gebleken dat de activiteiten van SNB onder de voorwaarden van DAEB te scharen zijn.

Voor het aanwijzen van de activiteiten van SNB als DAEB is niet bepaald welk bestuursorgaan van het waterschap bevoegd is.

Als dat het geval is dan geldt de hoofdregel, dat als het dagelijks bestuur niet nadrukkelijk is aangewezen als bevoegd bestuursorgaan, het algemeen bestuur bevoegd is (artikel 77 Waterschapswet). In het Delegatiebesluit heeft het algemeen bestuur deze bevoegdheid niet gedelegeerd aan het dagelijks bestuur.

Toetredingsstrategie nieuwe aandeelhouders (Besluit DB 2 maart 2021)

In de AvA van SNB op 17 december 2020 is het nieuwe Ondernemingsplan 2021 – 2026 vastgesteld. Het ontwerp Ondernemingsplan was ter kennisname geagendeerd voor de commissie Financiën en Beleidsuitvoering van 11 november 2020. In het Ondernemingsplan is opgenomen dat SNB ernaar streeft om meer waterschappen te laten toetreden als aandeelhouder. Bij toetreding is het belangrijk om vooraf, als huidige aandeelhouders vast te stellen tegen welke aandelenprijs een toetredende aandeelhouder een belang verwerft, alsmede wat de omvang van het belang is. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, is een toetredingsstrategie vastgesteld.

Bij toetreden van nieuwe aandeelhouders ontstaat meer zekerheid en stabiliteit voor de huidige aandeelhouders in de slibverwerking. Marktrisico van fluctuerende slibprijzen en onderbezetting van de verbrandingsinstallatie worden met meer aandeelhouders en dus meer gegarandeerde tonnen slib gemitigeerd. Besluitvorming is een bevoegdheid van het DB.

Besluit over fiscale eenheid (Besluit DB 2 maart 2021)

De Belastingdienst heeft de in het verleden met SNB afgesloten vaststellingsovereenkomst met betrekking tot de BTW koepelvrijstelling opgezegd per 1 januari 2021. Deze overeenkomst verminderde de BTW-kosten op de verwerking van zuiveringsslib met circa € 1,0 tot € 1,5 miljoen per jaar voor de aandeelhouders tezamen. De aandeelhouders en SNB hebben onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de BTW-druk voor de aandeelhouders hetzelfde te houden voor 2021 en de volgende jaren. Op basis van het onderzoek is besloten om de bestaande intensieve samenwerking tussen SNB en haar gezamenlijke aandeelhouders met betrekking tot de slibverwerkingsactiviteiten van SNB voor de aandeelhouders, verder te formaliseren. Daartoe zijn de bestaande samenwerkingsovereenkomst en de bestaande dienstverleningsovereenkomst aangepast om (nog) beter tot uitdrukking te brengen dat SNB en haar aandeelhouders met betrekking tot de slibverwerkingsactiviteiten als fiscale eenheid opereren. Besluitvorming is een bevoegdheid van het DB.